

VŽDYŤ JSEŠ Z PÍSKU

Jiří Pražák

Po tom kaňičku mu cesta zpět připadá jako vycházka. Sníh mu křupe pod nohama. Mráz přitvrdil. Jediná dobrá věc dnešního dne, říká si zmrzlý milovník kávy. Rampouch pod zámkem Rohozec bude pevný. Zítřa vezmu mačky a půjdu trénovat kolmý led.

*

*

*

Uplynula řada let od doby, kdy se Ragymu podařilo udělat prvovýstup na Hejdě. Příroda tady zůstala stejně krásná, jako před léty. Věž z pevného pískovce vzorně hledí do dále. Také lidé ze skal vyzráli do plné síly. Naučili se pohybovat ve stěnách. Přestali dělat nováčkovské chyby.

Krásný srpnový den se překulil z příjemného tepla do tropického vedra. Ragy a Socha prošli skalním městem na Ostaši. Pokračovali dvoukilometrovým pochodem až se ocitli pod Adonisem. Ragy si dělal naději, že se čínorodému Sochovi podaří udělat prvovýstup na věž, kterou vylezl v mládí. Těšil se, jak po letech bude na vrcholku své skály. Vzrůstající teplo, však brzdilo jeho zájem.

„Ztratil jsem z toho vedra chuť na lezení,“ stěžoval si.

„Nevadí, nejdříve zkusíme náhorní hranu,“ zanotoval Socha. Je oddolnější a pokud se jedná o lezení, tak k nezastavení. Nebyl příliš ověšený smyčkami a karabinami. Krátká hrana je nepřilíš členitá. Neposkytuje mnoho možností k založení jištění. Opírá se tady slunko plnou silou. Socha ignoroval žár a nastoupil. Přimknul se ke skále a vystoupal pár metrů vzhůru.

„Tady najdu nějaký chyt,“ pronesl zaujatě. „Postavím se na tu plošinku a jsem nahoře.“

„To pustí,“ notoval si Ragy. Přešlapoval radostně, protože věc vypadala nadějně. Pot se z něj jen řinul. Marně hledal trochu stínu.

Uplynula půlhodina. Socha stál ve výšce v pozici nehybné

sochy. Čelo se mu lesklo potem. Skálu trpělivě prohmatával jako skutečný slepec čtoucí Breilovo písmo.

„Stačí malej chyteček,“ sliboval.

Velká ručička na hodinkách urazila další půlkruh. Socha setrval ve stejné pozici. „Aspoň kamínek jako zrníčko, kdyby tu byl!“ stěžoval si.

Slunce se mezitím notně posunulo. Nadějný chládeček se přibližoval. „Spokojil bych se s malinkým chytečkem!“

„Já bych se spokojil s vychlazenou desítkou,“ poznamenal zplavený Ragy.

Hranu mezitím zahalil stín. Konečně zde bylo příjemněji. Možností jsou ale vyčerpány.

„Nevadí! Půjdeme na údolku!“

Dolní hrana skály je nyní na plném slunci. Je rozpálená. Vzduch se nad ní jen tetelí.

Kdyby začali zde, šlo by se nyní do chladivého stínu. Odvážný Socha nepřipouští neúspěch. Pokračuje bez stíženosti. Nastoupil do údolní stěny a hned stojí nadějně vysoko. Přemísťuje se po skále z jedné strany na druhou. Tričko mu pokrývají vlhké skvrny. Ale jeho zařaté odhodlání nepřináší úspěch. Věž nepouští. Dole také není kam se ukrýt. Zapařený Ragy si připadá jako kuře v papíňáku.

„Končím, nic tady není!“ Ozve se shora. „Nechceš to zkusit?“

„Co bych tam dělal, když to nešlo tobě?“ žene se mu zpátky.

Upečený Socha sestoupil do teplého písku jak ze Sahary.

„A to jsem byl rozhodnutěj, že strčím ruku do té spáry, když se k ní dostanu!“ Pronáší chraplavým hlasem z vysušeného hrdla.

Ragy se podívil. Dát ruku do spáry? Něco tak hrozného by ten člověk neudělal i kdyby šlo o život.

*

*

*

Sochovu nechuť lézt spáry demonstruje příhoda, která se stala před lezením Adonise.

Ragy ho zavedl k jedné skále na dolní Ostaši. Středem její údolní stěny se táhne úzká průrva. Svoji nepřístupností je profláklá mezi místními lezci. Zevnitř jí prostupují ostré kamínky, které bolestivě rozdírají kůži. Nějaký dobrák uschoval do díry pod věží pár velkých kožených rukavic. Znaleci si je navlékli a byli za vodou. Žádná bolest, otlačeniny nebo odřeniny.

Ragy se kdysi seznámil v hostinci u pana Polly s Ostašským bourákem Mírou Vackem. Ten zde vylezl každou věž a udělal i pěknou řádku prvovýstupů. Taková osobnost musela vědět o každé vychytávce. Řekl nováčkům: „Trochu tam začenícháte a určitě ty tlustý a obrovitý rukavice najdete!“

Když si Socha prohlížel nástup a brblal nad ošklivou škvírou, vytasil se Ragy se svojí znalostí. Byl zvědavý zda se tradice udržela. Sáhl do otvoru ve skále a našel koženou pomůcku. Smrděla na dálku, ale nebyla pokrytá plísní. Strčil tu věc příteli pod nos. „Tohle si navlíkni!“

Socha nedůvěřivě očíchal kůži. Odporem sešklebil tvář. „K čemu je to dobrý?“

„Na lezení spáry. Ochráníš si ruce!“

„Tak do toho ruce nestrčím! A do té spáry taky!“

Ragy si zamumlal pro sebe: Budeš rád, když se tam podržíš. Hned poznáš k čemu je to dobrý! Věděl, že se jedná o nesnadné lezení, které rozedře ruce do krvava. Byl si jistý, že jeho přítel po pár krocích, přijde rukavicím na

chut'. Vzal ho do jištění a sledoval co se bude dít. Socha nastoupil do stěny. V poklidu se pohyboval vzhůru. Důsledně se vyhýbal spáře. Na jejích okrajích nalézal nezmatelné výstupky. Mistrovsky nakládal s rovnováhou. Přeběhl obtížný úsek jako nic. Spáry se ani nedotkl! Ragy kroutil hlavou s otevřenou pusou. Neviděl do té doby nikoho, kdo by se tam nedřel. Socha se zasmál, když viděl jak se tváří.

„Proč bych měl strkat ruku do spáry, když nemusím?“ zahulákal do tichého lesa.

*

*

*

Skalní oblast Ostrov je strategicky umístěna. Je odtud blízko do Saského a Českého Švýcarska do Tisé i Rájce. Je tu dostatek lezeckých terénů, hospody a tábořiště. Dá se zde také ubytovat v chatkách. Každý víkend sem přijíždí horolezci, aby využili příhodné terény.

Zvláštní bylo, že zdejší hospoda nepřitáhla práskače jako v Ádru. Tam pokaždé u stolků pod slunečníky sedělo pár opravdových bohatýrů. Přijeli v pátek a okamžitě vyrazili na pivo. Bavili se a popíjeli až do neděle dopoledne. To obvykle usoudili, že nastal čas vyrazit do stěn. Objednali si poslední pivo, přítukli si něčím ostřejším, hodili kletry na záda a šli lézt. Potom často vystoupali některý z místních šílených prásků, nebo udělali mistrovský prvovýstup. To samozřejmě museli zapít, takže odpoledne, opět seděli před hospodou.

Kika, Sindel a Ragy jedno údobí jezdili do Ostrova pravidelně. Vylezli řadu věží, setkali se s přáteli, které znali z jiných oblastí a také zde potkali nové kolegy. Dozvěděli

se řadu historek, klepů a drbů z lezeckého světa. Poznali množství rázovitých lidí. Tady zazněly známé prupovídky, jako: ...vono se řekne nehtáky, ale při tom je to na půl článku! Jiný borec zase: Neznám cestu ani věž, ale vidím kruh, tak stoupám! Nebo: Dneska jsme vylezli tři cesty! Všechny až k prvnímu kruhu! Nechyběla ani Trpajdova rada: Dám spáru a zahodím nohy! Kikův zážitek se musí vysvětlit. Lezl v Sasku. Na každé věži tu mají vrcholovou knížku, která je označena nápisem v němčině - Gipflbuch. Byli právě na dalším vršku, když jeho kolega povídá: „Ti Němci jsou pitomí! To je dneska třetí věž, která se jmenuje stejně!“

Rozkošné je překvapení, které zažil Zvíře se spolulezcem Hlušcem. Vyprávěl: „Sedím si u kruhu a dobírám. Najednou pode mnou něco bílého zasvítilo. Tak se podívám a vidím cizího holohlavýho chlápka. A on je to Hlušec! Vítr mu zdvihl pečlivě udržovanou přehazovačku. Trčela mu vodorovně z hlavy jako odklopený poklop. Lezl jsem s ním několik roků a netušil, že je plešatej! Mnohem později jsem si uvědomil jak ta tajná přehazovačka pro něj ohromně důležitá. Někde jsme lezli a najednou zadul poryv větru. Shodil mi smyčku. Padala rovnou na něj. Tak křičím ať ji chytí. Jenomže vítr mu nadzvihl ten poklop. Trhnul sebou a spadly spadly mu brýle. Stihl to všechno pochytat. Jak smyčku tak brýle, ale nejdřív si musel připlácnout ten poklop na holou lebku!“

*

*

*

Každý měl v Ostrově nějaký zážitek. Ty nejvýživnější se pak ocitaly na place. Jedinec, který byl hlavním protagonistou zábavné příhody se obvykle stal, na krátkou do-

bu, terčem vtipů. Někdy stačila maličkost, aby posloužila k legráckám.

Ragy přišel večer do hospody ve své zánovní bundě. Na hrudi měla logo s nápisem Condor. Na jeden den se pro ten nápis, stal směšnou postavičkou. Nikdo to nepřečetl jinak, než kondom.

Při další návštěvě pískovců, to bylo zapomenuto, protože vnikla nová situace. Ragy si nikdy v Ostrově nestavěl stan. Večer se pokaždé uložil na verandu některé chatičky. Tehdy si je pronajali motorkáři. Udělali si zde sraz. Byli to drsní chlapci. Celé tábořiště a okolí bylo jejich. Hospodu okupovali až do ranního kuropění. V chatce na jejíž verandě nocoval Ragy, jich spalo asi šest. Museli ho přebrodit, když šli spát. Všichni tak učinili, kromě jednoho. Ten si sedl vedle a plácal rukou po spáčovi.

“Kdo se tu u nás rozvaluje!” ječel. “Koukej vylézt at’ se na tebe podívám!”

Ragy přemýšlel co má udělat. Rozhodl se zůstat v bezpečí spacího pytle. Toho ožralu to přestane bavit a půjde spát. Brzy zjistil, že to byla mylná úvaha.

Koukej vylízt,” hulákal motorkář. Třásl spacím pytle a pokoušel se jeho obsah vyklepat ven. Spáče sezna, že bude muset situaci řešit. Zvedl se a svůj obličej nastavil před rušitelovu tvář.

“Týý vole, Krakonoš!” lekl se opilec jeho šedivých vousů a opuchlé tváře od spánku. Pokorně zalezl do chatičky.

Ragy litoval, že se s příhodou svěřil kolegům. Kde se potom objevil, ozvalo se: “Bacha Krakonoš!”

Přátelé se tady seznámili s nezapomenutelnými zdejšími figurkami. Zvláštní a osobitá byla Jacht’a. Kdysi prý dobře lezla, ale dnes kráčela za svůj zenit. Našla si jinou zábavu. Musela překvapovat za každou cenu. Jednou na podzim

hoši seděli v hospodě. Zahnal je tam sychravý nevlidný den. Studenou skálu zaměnili za ještě studenější pivo v zateplené hospodě. Plavecký bazén pod budovou hostince pokrýval centimetrový led. Kdosi vyhlédl ven, zahleděl se dolů a zařval, ať se jdou všichni podívat. Společnost se shromáždila u okna. Uviděli jak Jacht'a skočila do bazénu. Plavala středem a lámala svým tělem led.

Na chvíli to poskytlo skvělou zábavu. Bylo známo, že plavkyně není žádný otužilec. Pak si všichni opět sedli a na příhodu se pomalu zapomenulo. Venku na chladný den vysvitlo slunko. Jen na chvílku, než se zase ukryje za olověná mračna. Někdo opět vyzval všechny k oknu.

Jacht'a ležela na ojíněném betonu před bazénem a předstírala, že se opaluje. Zuby jí drkotaly. Zmodralé tělo prozrazovalo jak trpí. Její tvář však nedoznala změny. Drsná pózérka!

Překvapovala i svým vnitřním životem. Čas od času se objevila s nějakým novým mužem. Nejčastěji mladým kouškem. Chovala se a naznačovala, že s ním strávila noc plnou vášně. Každý si myslel, že si užívá života a muže bez zábran. Později se zjistilo, že to nebyla pravda a že s ní nikdo nespál.

Další zajímavou figurkou byl Rys. Zdatný horolezec, pábitel a výborný společník, který nezkazil žádnou legraci. Musel u všeho být a účastnit se každé akce. Miloval a obdivoval ženy. Nedělal si starosti s věrností. Takový přežitok neuznával. Podváděl milenky i manželky. Veškeré jeho počínání se řídilo prohlášením, které si mohl dát na erb: „Cizí je lepší i kdyby byla horší!“

Každou ženu která se tu objevila se pokoušel dobýt. Večer po lezeckém dni přicházel a dával na plac svá dobrodružství a košilaté historky. Pokaždé se postaral, aby ho každý vyslechl. Jednou ráno se dostavil v mírně podroušeném

stavu a vyprávěl jaké leknutí zažil před chvílí na WC.
„Večer jsem strávil s jednou bezvadnou krasavicí, popíjeli jsme tam u nás v hotelu.“
„Ty máš pokaždé bezvadnou krasavicí,“ poznamenal Sindel ironicky.
„Jasně! Potom dokonce chtěla abych si s ní vypil kafe u ní doma.“
„Určitě nezůstalo jen u kafička,“ zasmáli se hoši.
„Já toho měl dost vypito, ale samozřejmě, že jsme si užili. Teda asi, já to nějak zaspal. Ráno jsem sednul do auta a jel sem do Ostrova. Přijedu, jdu na záchod a najednou koukám, že mám pořád navlíknutej kondom.“
„To je divný, mně když skončím, spadne vždycky sám!“ ozval se kdosi z hochů od vedlejšího stolu. Po té poznámce všichni bušili čelem do stolu.
„Vy se smějete, ale já se málem počural!“ řekl Rys.
V neděli seděla celá společnost venku na terase pod slunečnicí. Sledovali lezce na věžích při okraji údolí.
„Vidíte toho hochu jak za sebou táhne na laně tu krásnou holku?“ otázal se Rys.
„Jasně, jdou docela těžkou cestu.“
„Dobrý lezení tam nehledají,“ pokračoval.
„Proč myslíš? Vždyť je to pěkná věž.“
„Chtějí tam šukat!“
Všichni se zasmáli. Rys gestem naznačoval ať se ztiší.
„Vy pitomeci ani nevíte, že největší soukromí je na vrcholku. Není tam vidět a při tom chodí kolem davu turistů. Zvláště na Hrubici. Můžu vám vyjmenovat věže na které není odnikud vidět. Ideální místočka na lásku.“
Byl ve svém oblíbeném tématu. Milovník hořel. Oči mu blýskaly. Panenky měl rozšířené. Naklonil se nad stůl. Vystrčil ruce a začal na prstech počítat. Při tom oznamoval jména věží. Seznam utěšeně narůstal a Rys nehodlal

skončit.

„Bude jednodušší když budeš vyjmenovávat jenom ty, na kterých jsi s milenkou nebyl,“ poznamenal Kika.

Uplynul týden a hoši se s nepřekonatelným Casanovou setkali opět. Držel si ruku ve výšce nad hlavou. Byla od zápěstí oteklá, snad na dvojnásobek své šířky. Prsty vypadaly jako malé buřtíky. Tvářil se jako těžce zraněný muž. Tajemnost z něj jen čišela.

Sindel to nevydržel. „Co se ti stalo?“ otázal se zvědavě.

To byla chvíle na kterou tázaný čekal.

„Večer jsem zalehnul s jednou ze svých favoritek, byl jsem kapánek víc vydesítkovanej a vyrumovanej. Před rá- nem jsem se probudil, protože mně bolela ruka. Tak kou- kám co se mi s ní stalo a já ji zapomenul u holky v kalhot- kách! Byla v nich tak narvaná, že mi guma zaškrtla žíly! Minulo pár týdnů a přátelé se s ním uviděli večer v restau- racii. Byl zaražený, skleslý a unavený. Tvář člověka, kte- rému svět ublížil, nechyběl.

„Že by opět nějaký malér? otázali se potěšeně. Očekávali pepný zážitek a věděli, že zcela jistě nebudou zklamáni.

Rys tentokrát nepromluvil. Místo odpovědi si svlékl tričko a ukázal záda. Všichni kulili úžasem oči. Kůži měl zčervenalou zánětem, oteklou a pokrytou puchýři. Vypadala jako sežehnutá plamenometem. Počkal, až se všichni na ten zvláštní útvar podívají. Pohlédl významně na všechny přihlížející. Všichni to vidí a obdivují mne! Konečně se nadechl k vysvětlení.

„Šel jsem spát do lesa s jednou nádhernou horolezeckou adeptkou. Neměla spacák, takže jsme zalehli do mého. Nevešli jsme se a já měl záda venku. Slétli se mi na ně, snad všichni komáři, co v tom lese byli! Ona byla večer tak snaživá, že já ji chtěl ochraňovat. Držel jsem jak mu- čedník! A snaživka si ráno stěžovala, že se prý dobře

nevyspala!“

*

*

*

„Ta hospoda je správně hnusná. Zaplivaná, špinavá, tmavá a zakouřená, že se ti tam bude líbit,“ řekl Kika. „Na chatu Děčínských horolezců se dostaneš přívozem, přes Labe,“ pokračoval. Instruoval Ragyho, který chtěl strávit dovolenou na severozápadě Čech.

Ten se těšil na lezení v Labském údolí a v Českém Švýcarsku. Možná se mu podaří vyrazit i do Saska.

„Přímo naproti, nad přívozem je nádherná stěna, vede na ni cesta, která se jmenuje Převozníkův hněv.“

„Divnej název!“ poznamenal Ragy. „Nevíš proč se tak jmenuje?“

„Bohužel netuším proč ji tak nazvali. Ten člověk je takový mlčenlivý morous, tak možná proto.“

„Jak je těžká ta cesta?“

„Normální sedma, žádné problémy! Ale je to tak krásný a příjemný lezení, že si to nesmíš nechat ujít.“

Následující den odjel Ragy se Štáfou a manželkami do Dolního Žlebu. Čekal je přívoz na druhou stranu řeky. Vzpomenul, že jako malý kluk znal několik míst na Labi a Orlici, kde se jezdilo přívozem. Pokaždé se těšil, že pojedje loďkou. Teď má příležitost, po uplynulém čtvrt století a v době, kdy převoznictví vymizelo, zážitek zopakovat. Když uviděl velký prám na který se nalodili s oběma auty, byl zvědavý jak bude převozník, plavidlo kormidlovat. Nikde neviděl motor ani vesla. Jednoduchost ovládání ho překvapila. Loď je ukotvena na laně jako kyvadlo. Veškerý pohon zajišťuje říční proud a kormidlo. Převozník se zdál být normální chlap. Choval se korektně a nic zvláštního na něm nebylo. Proč se ta trasa jmenuje

tak zvláště, pomyslel si Ragy.

Celý týden si obě rodiny příjemně užily. Hoši lezení a manželky přírodu. Chodili na výlety a navštívili také pár pamětihodností. Podařilo se vystoupit na řadu věží v okolí Hřenska. Něco vylezli i v Německu. Poslední den pobytu Ragy vzpomenu na Kikovu radu.

„Štáfo, ten Převozníkův hněv, to je prý tak příjemný lezení, že je jinde nenajdeš,“ sdělil příteli.

„Ale já musím dnes odjet.“

„Nevadí, zajedeme si tam sami dva bez manželek. Vylezeme si tu krásnou cestu.. Hned jak se vrátíme sedneš na auto a pojedíš domů. My nespěcháme, tak tu ještě jednu noc přespíme a pojedeme zítra.“

„To by šlo.“

Všechno se podařilo, jak bylo naplánováno. Opěvovanou cestu se podařilo bez problémů vylézt. Zaujala i okouzčila. Přesně jak řekl Kika. Odpoledne odjel Štáfa domů.

Druhý den hned po ránu nastal den odjezdu i pro Ragyho. Nastartoval svůj trabant a vyrazil s manželkou k přívozu. Nikdo tam nebyl. Stalo se to několikrát předtím, že převozník nedodržel čas, který měl uvedený na tabuli u nábřeží. Proto si nedělali starosti a trpělivě čekali. Vydrželi tak asi hodinu a stále nic. Kolem procházel místní člověk v montérkách.

Obrátili se na něj: „Nevíte co je s převozníkem, potřebujeme nutně odjet, už tu hodinu čekáme a stále nic?“

„Něco ho prý strašně namíchlo, asi to zase zapíjí,“ odpověděl muž. Řekl to takovým tónem, jakoby věděl, že nepřijde vůbec. Vysvětlil kde nedochvilný pracovník bydlí a odkráčel.

V místě bydlíště postrádaného muže Ragy dlouho klepal na dveře, ale nikdo se neobjevil. Potom se pohnula záclona

ve vedlejší okně. Soused vystrčil ven hlavu.,,Je nasranej, tak sedí v hospodě a chlastá,“ oznámil ponuře.

Ragy pokračoval k uvedenému místu. Hospoda byla opravdu tak správně hnusná, jak ji popsal Kika. Hledaný muž seděl sám. Četl ubrus i když tam byl jen hnědý umakart. Před ním stálo nedopité pivo a jezírko prázdných kalíšků. Rumový odér se vznášel kolem.

Pro nezasvěcené musím uvést, co znamená výraz, číst ubrus. Vypadá tak opilec, který zmožen množstvím vypitých číší zaspí a čelo při tom opírá o stůl.

„Bla, bů bala,“ odpověděl na dotaz spáč po násilném probuzení. Máchl rukou a skoro při tom upadl ze židle. Bylo jasné, že nemůže ani chodit.

„Přišel namíchnutej a pořád si objednává. Dnes nikoho nepřeveze,“ řekl hospodský. „Nahoru vede uzoučká a příkrá cesta, jestli musíte odjet, zkuste to.“

Ragy se vrátil. Nasedl s manželkou do milovaného trabantíka a rozdráždil motor. Ujel asi třicet metrů prudkým kopcem. Kola se tak protáčela, že se nedalo jet dále. Cesta byla vydlážděná velkými pískovcovými kvádry. Nasákly vodou a klouzaly jak naolejované.

„My se odtud nedostaneme,“ obávala se manželka.

„Budu couvat!“ odpověděl zatřátý Ragy, kterého napadlo jak obelstít přední náhon.

Nikdy by nevěřil, že bude muset jet na zpátečku více jak tři kilometry. Zablokuje si záda a hlavou nepohne celý týden poté. Přeletení Převozníkovy hněvu mu vyšlo zatraceně draho. Ti hoši, kteří cestu udělali poprvé, moc dobře museli vědět, proč ji tak pojmenovat!

*

*

*

Pádům se nevyhne žádný horolezec. Těm nejlepším se

možná nepříhoda často, ale nakonec si směla najde i je. Subjektivní a objektivní nebezpečí, uvádí se v moudrých knihách. Nejhorší je, když se člověk tolik bojí spadnout, že na konec spadne. Starší generace, která začínala lézt s pra podivnými lany byla zvyklá, držet se skály zuby nehty. Tušili, že jejich zabezpečení je více či méně vetché. Později se jim podařilo sehnat dobrý konopák. Neznamenalo to žádnou výhru. Byl těžký a nepodajný. Když zmokl, nedal se svazek ohnout a nevešel se do batohu. Vody nasál tolik, že ztěžknul jako olovo. Pád sice zadržel, ale neměl průtažnost. Lezec mohl přijít ke zranění. Ne od skály, postaralo se o to nevhodné zajištění. Po letech se konečně objevila lana ze syntetických vláknin. Lehká, elastická s dobrou průtažností, která plynule zpomalovala pád. Přinesla obrovský pokrok, leč výhra se opět nekonala. Drahé lano bylo jednopádové. Každý se držel skály jako klíště a chybu nesměl udělat. Musel by tvrdě šetřit na nový výrobek. Teprve vícepádová lana přinesla revoluci. Lezec si může plánovaně odskočit. Stále bude mít jistotu, že příště bude vše v pořádku. Obzvlášť ti, kteří dělají prvovýstupy mají vystaráno. Na konci sezóny se někde potkají a sdělují si, kolik toho v daném údobí nalétali. Hele ty máš jenom čtyřicet metrů vzduchem, já šedesát. Budeš platit útratu! Někteří drsníci si k tomu dělají sbírku ulomených chytů. Označí je jménem oblasti a datem. Potom vyprávějí: „Tenhle kámen mi zůstal v ruce na Štátým majorovi v Tisé.“ Liší se od měkoušů, kteří mají doma jediný ulomený chyt a vyděšeně sdělují: „To jsem vyletěl z Hallešovy stěny na Majáku. Už nikdy nepolezu! Opačný pól představují činorodí zavěšovači pytlů nebo sak. /Tak je nazván výstup, který se nepodařilo vylézt./

Ti říkají: „Musím se tam vrátit a to sako /pytel/ sundat!“
Někdy se při tom zdaří unikátně dlouhý let. Takto si v Dolním Žlebu, překvapivě zlomil ruku, starší z bratru Žaludů. Brknul si s ní při pádu o skálu. Stalo se tak v typickém sledu okolností, jaký se přihodí jednou za deset let. Událost je příkladem, co se může stát mistrovi. Dávno to nebyl ten vyplašený kluk, kterého si hoši pamatovali z lezení u Tanvaldu. Stal se z něj zkušený a uvážlivý borec. Pohyboval se v klasifikaci od šestky nahoru. Vybíral si zásadně věci o kterých se říkalo, že je málokdo přežije. Také zde zamířil na samostatně stojící věž s těžkou a technicky velmi obtížnou cestou. Přibližně v polovině se zajistil u jediného kruhu. Počínal si velmi vyspěle. Plynule a zvolna nakládal s rovnováhou. Bez problému stoupal k vrcholu. Zde už se stěna přikláněla. Dostal se do lehčího terénu. Usoudil, že nemůže spadnout „Odjisti a navaž se,“ zavolal na spolulezce.
Ten uposlechl. Shodil ze sebe jištění a začal se připravovat k výstupu. Žalud mezitím pokračoval dále. Jen několik kroků. Lezeči tomu říkají, chodeckým terénem. Pak se přihodilo to, co se stává, když se vytratí pozornost. V nesnadném místě je mysl člověka nastavena k ostražitosti. Jakmile přestanou problémy, mozek tuto funkci vypne. Přesně to se stalo. Zakopl a ztratil rovnováhu. Bez varování vylétl přes hranu a plachtil k zemi.
Jeho spolulezec koutkem oka zaznamenal pohyb. Okamžitě pochopil co se přihodilo. Uchopil bleskově lano a hodil si je přes rameno. V ten okamžik přišlo trhnutí. Vygenerovaná energie se musí nějak uplatnit. Vznosl se vzhuru, jako fotbalový míč při brankářově výkopu. Žalud prolétl téměř celou délku skály. Zastavil se až těsně nad zemí. Lano se protáhlo a on se svalil do trávy. Svého

kolegu, který byl kus nad ním, nestihl zaznamenat. Otřesený pádem nevěděl která hodina bije.

„Kdo mě chytil?“ otázal se jiných lezců, kteří sledovali s otevřenými ústy jeho dlouhý let a přistání.

„Tvůj kamarád visí nad tebou u kruhu,“ odpověděli obratem.

*

*

*

Rodinný výlet na hrad Bezděz se vydařil. Kastelán hovořil o Českých královských panovnících a historických souvislostech. Děti prolézaly romantickými hradbami. Všechno jak má být. Dokud nezaznamenal Socha vznosnou skalní stěnu na protější straně údolí. To byl zlomový bod. Přestal vnímat fortifikační krásy a úděl vězňených královen.

„Hele ta stěna má více jak sedmdesát metrů,“ rozzářil se při pohledu na skalní mozaiku pod protějším kopcem.

„Ty stupně vypadají tak kompaktně, asi to bude pevný,“ přitakával Ragy.

„Uděláme na to novou cestu,“ spřádal plány Socha. Ihned se ocitl ve svém živlu. Děláním prvovýstupů byl posedlý. Jakmile spatřil kousek volné stěny, okamžitě přemýšlel, kdy ji přelege. Také nyní začal ihned lákat na příští týden svého kolegu. To nebylo těžké, ten byl rovněž postižený skalami.

Za týden seděla ve vlaku celá jeho rodina a Ragy. Problém byl dojít od železniční zastávky k hradu. Dětem se zdála cesta příliš dlouhá. Mimochodem ta dlouhá pouť stojí za

úvahu. Když ji kráčeli poprvé, tak dle mapy a ukazatelů měla mít jen pár kilometrů. Měli za to, že turistická mapa káže bludy. Teprve po revoluci přišlo vyjasnění záhady. Politikové přiznali, že z důvodu utajení nedalekého vojenského cvičiště, byly mapy a ukazatele pozměněny. Skutečně bludy obsahovaly!

Po krátké - dlouhé vzdálenosti se ocitli pod vysokou a krásnou zdí. Teprve nyní měli příležitost prohlédnout si materiál po kterém polezou. Ragy uchopil zdánlivě pevný chyt a on se mu rozlomil v ruce, aniž by jej zatížil. Tak tohle, určitě pevné nebude. Při bližším pohledu pochopil proč. Jednotlivé kameny byly jako nakrájený turistický salám. Zvětraly a deskovitě se oddělily. Ta krásná stěna byl vlastně lom. Odtud pocházel materiál na stavbu rozlehlého královského hradu. Po staletí odkrytá skála, značně erodovala. Vše bylo volné a chatrné.

„Ani se mi nechce po tom lézt,“ řekl znechuceně.

„Jenom jednu cestu,“ vylehčoval Socha. „Když už jsme tady.“

„Já ti nevím.“

„To půjde! Budeme opatrný.“

Socha se navázal. Na hlavu si narazil helmu. Ověsil se smyčkami různých průměrů, hromadou karabin, skobami a kladivem. „Dáme tam skoby. Bude to bezvadně zajištěný,“ liboval si.

Nastoupil do stěny. Nepospíchal, občas založil smyčku nebo zatloukl skobu. Opatrně stoupal vzhůru, polehoučku jako dým. Jen aby něco neulomil. Vyzlínal celou délku rychlostí rtuťového teploměru. Zatloukl několik skob a založil štand.

Nyní byla řada na Ragym. Ten se snažil uchopit, nebo se postavit na co nejvíce koleček salámu. Tak měl pocit, že to

trochu drží. Jestliže Socha stoupal jako rtuť teploměru, tak on stejně pomalu, jako vzlínající voda. Ostatně na vodě se i cítil. Dostal se téměř do úrovně prvolezce. Těsně vedle velkého balvanu se zastavil a vytloukl fichtli. Zdálo se mu, že se bachratý kámen pohnul.

„Hele mně se zdá, že ten šutr je volnej,“ projevil obavu z dalšího postupu.

„Moment,“ zastavil ho Socha. Vzal skobu a založil ji do škvíry vedle sebe. Zeela volně ji tam zatlačil. Karabinou ji spojil s lanem. „Pro jistotu!“ poznamenal.

Ragy udělal krok. Třistakilový balvan se rozjel, právě když byl pod ním. Ve vteřině ho napadlo, že ho někam přimačkne a zmasakuje. Pokusil se rukama od kamene odtlačit mimo. Marná snaha. Odplachtíl s ním dolů. Měl za to, že po šesti metrech ho zachytí lano. Šest metrů a nic. Dvanáct a nic. To je podivné! Patnáct metrů a přestal počítat. Průšvih! Let se nezastavuje. Často se uvádí jak padajícímu člověku v několika vteřinách proběhne celý život před očima. To nebyl Ragyho případ. Celou dobu přemýšlel jakou dálku uletěl a kolik skob se vytrhlo. Zda některé vydrží.

Ted' musí být plná délka lana! Pět metrů nad zemí se s trhnutím zastavil. Tok, tok, tok, přistávaly na něm karabiny. Kámen se naštěstí někde oddělil a dutě plácl do trávy.

„Jsi v pořádku?“ ozval se přiškrcený hlas vysoko nad ním.

„Jo!“ Ragy mu trvalo několik vteřin, než se vzpamatoval. Ani trochu v pořádku nebyl. Nikdy nepadal tak dlouho a daleko. Morál měl někde v kalhotech. Nic ho však nebolelo. Jenom se nemohl pořádně nadechnout.

„Můžeš se postavit?“ zaslechl chraptivý dotaz.

Podíval se vzhůru. Socha visel hlavou dolů. Byl ke skále

doslova přišpendlený jeho váhou. Proto ten přiškrcený a chraptivý hlas. Vytrhané skoby štanďu plandaly ve smyčce, nahoře nad ním.

Ragy si prohlédl místo před sebou. Nic dobrého, jeden mizerný chyt a jeden prachšpatný stup. „Chvilku se tu udržím!“

„To mi bude stačit,“ zahuhlal viselec shora.

Ragy měl za to, že ho pak spolulezec spustí dolů. Na zem chybělo jen pár metrů. Nechtělo se mu pokračovat. Cítil se být otřesený. Socha to viděl jinak. Trochu opravil zmatek v materiálu před sebou. Jako datlík, zakutal čile novou skobu. „Stoupej!“

„To myslíš vážně?“

„Samozřejmě, vždyť o nic neběží. Naopak jsme si ověřili, že všechno funguje jak má,“ pronesl Socha ve vši vážnosti. Na to se nedalo odpovědět. Bude se lézt dále. Nic zvláštního, co by stálo za zmínku se nepřihodilo.

„Tak dober,“ rezignoval Ragy.

Když dorazil k místu odkud před chvílí spadl, zastavil ho nezdolný prvovýstupec.

„Podívej, ta skoba, kterou jsem tady vložil do škvíry to všechno udržela,“ řekl spokojeně. „Měli jsme jistě přesně tolik, co bylo potřeba!“

Za okamžik se v dobrém rozmaru vydal dále. V pohodě a bez nervozity. Byl velmi spokojený. Jeho prvovýstup pokračuje.

Potom konečně stěnu vylezli. Další problém je nepotkal. Sestoupili dolů dlouhou oklikou. Čekala je tam paní Sochová. Objímala děti. Byla dosud pobledlá po té napínavé podívané.

„Fotilas?“ otázal se jí manžel s nadějí v hlase.

„Ne, já měla jiné starosti.“

„Jaký starosti? Mělas fotit!“

Co si skutečně o příhodě myslí se Ragy dozvěděl za pár dní. Socha vyprávěl přátelům jak vše probíhalo.

„Ten zatracenej chlap přilezl k tomu balvanu, chytil ho do náruče a skočil s ním dolů! Držel se ho jako klíště a nechtěl se pustit!“

*

*

*

Dostat se za komunistů do západního zahraničí byl problém. Mezi tak zvanými lido-demo, socialistickými státy to jakž takž šlo. Pochopitelně kromě Ruska. Tam mohli odjet jen zájezdy pionýrů, svazáků a hlavně komunistů. Po celé republice visely plakáty Sovětský svaz - náš vzor. Prostí Rusové však tvrdili, že se musí všechno naučit od nás. Tak jak to vlastně bylo? Náš vzor proslul prázdnými obchody. Koupit se tu nedalo téměř nic. Včetně potravin. Za Stalina propukl hladomor a jeho nástupci od něj rovněž nebyli daleko! Údajná záruka míru okupovala své sousedy. Maďaři a Čechoslováci to věděli moc dobře. Poláci zase poznali mimo okupace i masové vraždění /Katyň/.

Obyčejní lidé většinou nespěchali do vazalských socialistických zemí za poznáním či krásami. Do Maďarska se cestovalo pro pár lahví tokajského vína, nebo pro čabajku či salám. Lidé byli donuceni vymýšlet si drobné podvůdky, čekat ve frontách a všemožně shánět. Ve Východním Německu se nakupovala optika a obuv. Horolezci tam také jezdili pro duralové karabiny nebo smyčky. Velkou senzací se stala východoněmecká koupelnová podložka. Kobereček z tuhého pěnového plastu sloužil jako náhrada za karimatku. Tu opravdovou vlastnil pouze ten, kdo ji přivezl ze západu, nebo získal pokoutně. Zoufalý výběr a

fronty na obyčejné zboží vedl

k chvilkové radosti, když se podařilo získat věc, která doma nebyla k sehnání. Potěšení lidé poté cestovali zpátky. Na hranicích si vytrpěli minuty strachu, pro pár obyčejných předmětů denní potřeby. Režim je prohlašoval za luxusní zboží.

Ponižující celní kontrola byla zbytečně přísná. Velmi spadeno, měli komunističtí ideologové na tzv. hanbaté tiskoviny. Nemuselo se ani jednat o porno, stačila nevinná foto na obálkách časopisů. Panovala naivní představa, že svlečená ženská by mohla narušit vývoj člověka k soci- alizmu.

Umatlaná ideologická ubohost je dobře vidět na následující příhodě:

Reprezentační družstvo horolezců se vracelo z kapitalistické ciziny. Do autobusu vstoupil celník. Postarší muž s bříškem. Upocené čelo se mu lesklo pod brigádýrkou. Postavil se uprostřed chodbičky, vědom si své důležitosti.

„Kdo má porno časopisy, ať je raději ihned odevzdá dobrovolně,“ zvolal tak hlasitě, až probudil jednoho obtlouklého, spícího funkcionáře. To byl pokaždé zasloužilý straník, údajný horolezec, počítající své ovečky se strachem, že některá zdrhne. Tento dokonce oplýval břichem tak velkým, že donutilo Lanšmída k šeptanému vyjádření: „Ten ho neuvidí i kdyby ho měl omylem ztopořenej!“

Několik jedinců po výhružné celníkově větě, klopilo zrak. Přemýšleli zda mají vše, dobře ukryto.

„Tak nikdo?!“ ozval se opět uniformovaný muž.

„Ten vůl je chce pro sebe,“ zašeptal Lanšmíd.

„Raději se ihned přihlaste, než budete mít problémy!“

pokračoval celník.

Všichni mlčeli. Ticho jak v kostele. Nejistota prostupuje všemi pasažéry.

„Já tady nějaký mám,“ ozvalo se někde vzadu.

Jeden z nadějných mladých lezců neustál primitivní psychologický trik. Celníkovi zasvítily oči. Na tváři mu vzplanul úsměv. Popadl kýženou tiskovinu. Nesl se autobusem ven, jako páv před svým harémem.

Moment!“ zastavil ho Lanšmíd. Vyrval časopis celníkovi z ruky a přetrhl ho na dvě půlky.

„Něco tak hnusného se musí okamžitě zničit,“ dodal hlasem potulného kazatele.

Všichni zaržáli jak stádo mladých koní. Netušili, jak ten smích bude prehavý.

Celník se překvapeně zarazil. Brzy se, ale vzpamatoval. Naklonil se k řidičovi.

„Zajed'te s tím tady napravo!“

Otočil se k lidem v autobusu: „Všechny batohy vynést ven!“

*

*

*

Grappa je italská pálenka z vína nebo matolínky. Ve své zemi má podobnou pověst jako naše lavórovice, popřípadě slivovice. Prostý lid z ní čerpá moudrost, nebo tyto nápoje užívá pro své potěšení a pozdvižení nálady. Mnozí sběratelé zážitků se rádi seznamují s takovými projevy kultury a tvořivosti. Není divu, že také horolezci, takovou zajímavou tekutinu pilně zkoumali.

„Ta naše cesta se bude jmenovat Via Grappa,“ řekl Socha svému spolulezci.

Ten se divoce zachechtal: „Ještě cítím Grappu na jazyku

po věrejšku.“

„Ono je to takové prostinké pití, ale mně chutná.“

„Jo je dobrá, ale hlavně je nejlevnější!“

„Použij raději minulý čas, když o ní mluvíš.“

Hoši stáli na vrcholku štítu v Italských horách. Udělali prvovýstup a řešili klasifikaci a pojmenování.

„Škoda, že nám docházejí peníze,“ postekl si Socha.

„Budeme se muset uskrovnit, nedá se nic dělat. Hospoda bude tabu a s ní i grappa.“

„Tak nevím jak to přežiju.“

„Bude to hrozné trápení na suchu!“ zaznělo mu zpět.

„Nemám rád komouše a abstinenty,“ postěžoval si Socha.

„Teď budu muset to druhé dělat!“

Po návratu společnost lezců skutečně zasedla před stany a Rojan rozezněl svoji kytaru. Občas si někdo posteskl po pivu nebo Grappě, ale většinou brali úděl nemajetných hrdinsky.

Pouze Socha si stěžoval: „Vylezeno máme a zapít to nemůžeme!“ Oči obrátil k nebi a posteskl si: „Kdyby nám tak pánbíček pomohl.“

Očima zakroužil po okolí a spatřil spolulezce jak překvapeně zírá před sebe.

„Hele, co se to děje? Jde nás navštívit hostinskéj,“ řekl.

„Co sem leze! Abychom tak měli nějaký nezaplacený dluh,“ strachoval se Kára.

Hostinský byl typický postarší Ital. Lehce oplešatělý s malým bříškem a zavalitou postavou. Postavil se před hochy. Ačkoliv znal anglicky jen pár nejnnutnějších slov a němčinu jako většina Italů nenáviděl, pokusil se cosi Čechům sdělit. Svoji řeč doprovázel rozmáchlými gesty. Na pleši se mu objevil pot. Ukazoval na hochy a mával směrem ke své hospodě.

„On se diví, že jsme včera nepřišli do jeho podniku,“

poznámenal někdo.

Odpovědi se ujal Socha: „Tintily nou!“ Slova doplnil výmluvným gestem.

Hostinský se zarazil. Pouze na vteřinku. Potom začal brebentit se zvýšeným úsilím.

„Nevím jestli je to ten tvůj pánbíček, ale vypadá to, že nás ten chlápek zve na Grappu,“ řekl Sochovi Kára.

„Prej máme všichni jedno pivo a jednu Grappu zadára,“ ozval se Rojan.

„Každej den!“ olíznul se Kára.

„Asi doma zajdu do kostela a něco jim tam šoupnu do kasičky!“ řekl Socha rozechvěle.

Od té doby až do konce zájezdu, chodili večer do hostince a pan šéf je vždy osobně obsloužil. Když viděl, že se hosté chystají zpátky do tábořiště, tak donášku pokaždé zdvojnásobil. Horolezci se dobře pobavili a rádi poseděli zdarma. Kytara nikdy nechyběla a její tóny podbarvovaly náladu. V takové pohodě se přiblížily poslední dny před odjezdem. Zaběhnutý systém nedoznal změny.

„Stejně by mne zajímalo čím jsme toho šéfa zaujali, že si nás tolik předchází?“ otázal se přemýšlivý Kára, když byly jejich příděly několikrát navýšeny na rozloučenou.

„Tak se toho dobrodřeje zeptáme,“ navrhl Socha.

Kára se toho návrhu okamžitě ujal. Využil situace a otázal se majitele, což bylo jednoduché, protože ten se pohyboval po podniku jako obláček dobré naděje s úsměvem ve tváři a dobrém rozmaru. Zářil ochotou a přívětivostí ke všem hostům přeplněné restaurace.

„Čím jsme vám tak přirostli k srdci, že nás hostíte zadarmo?“

Šéf podniku na otázku odpověděl okamžitě. Opět přidal svá široce rozevlátá gesta. Jeho tvář při tom sršela

spokojeností.

„Jste bezvadní hoši a umíte se pořádně zasmát. Všichni se musí podívat, jak se baví a zpívají Čeští horolezci. No a já mám plnou hospodu!“

*

*

*

Oddílový zájezd na Bulharskou Vracu. Plný autobus přejíždí hranici z Maďarska do Rumunska. Vedle budovy celníků stojí bufet. Prázdná místa u stolků lákají. Zájezd má bohužel jiné starosti. Všichni odevzdali své pasy řidičovi. Ten je předává s příslušnými papíry od vozidla celníkům. Neočekává se žádný problém.

„Dostaneme štendl a jede se dál,“ oznamuje Socha nadějně.

„To ani nestihneme něco vypít v tom pěkném kiosku,“ mručí osazenstvo.

Místo odjezdu se vyrojili čtyři rumunští celníci a přikazují řidiči odjet stranou. Pohled na křesílka pod slunečníky je surově umlčen tvrdou realitou.

Autobusem se tichou poštou přenáší nemilá zpráva: Bude prohlídka! Nikoho nepřekvapuje známý postup. Čtveřice uniformovaných mužů snaživě prohledává každý kout. Prohlížejí i zavazadla. Je zjevné, že něco hledají. Čenichají a čenichají a nic nenalézají. Odehází se zklamanými výrazy. Příkaz k odjezdu ale nepřichází. Padesát lidí trpělivě sedí. Vypadají jako chleba narovnaný do horké pece. V autobusu je vedro. Páchnoucí vzduch se nepohne. Socha kývá na Ragyho: „Vypijeme jedno?“

„Co blbneš za chvíli nás pustí.“

„Pár kilometrů odtud začíná Asie, určitě budeme dlouho čekat, až nějaký mocný paša vydá povolení.“

Socha se usmívá, celý natěšený na vychlazený nápoj. Tomu příslibu se nedá oddolat.

„Dobrá, jdem!“

Přidává se pár lidí. Většina zůstává sedět s rezignovaným výrazem.

Ta slova o blízké Asii byla pravdivá. Tady pivo neznají, pije se tu víno. Socha opět čaruje. Na stole se ihned objevují plné dvoudecáky. Ragy pozoruje autobus, aby nic neprošvihl. Víno rychle vysrkává. Chce odejít, ale Socha nemá jeho starosti. Přináší další číše.

Autobus je stále na svém místě. Nic se neděje. Přisun nových nápojů není omezován. Situace s donáškou nápojů se několikrát opakuje.

Konečně se objevuje spásný posel. „Máte tam jít!“

Oba hoši dostávají záchvat smíchu, když vidí nabubřelé tváře za sklem. Chleby se tady pekly celé dvě hodiny.

Příjemná zastávka, máme docela dobře nakoupeno, říká si Ragy. A to jsem si myslel, že hned pojedeme.

Přichází mladá celníčka s přísnou tváří. Vnadami neoplývá, uniforma jí nesedí. Výložky oznamují vyšší hodnot. Nadřizená snaživých čmuchalů. To je ten mocný paša na kterého tu čekalo padesát lidí! Mává nějakým papírem a něco důležitě říká. Dohadování se vleče pro jazykovou bariéru.

Bystřejší však pochopili. „Prý tu máme ukryté zbraně!“

„Ale my nic nemáme,“ pokřikují všichni.

Uniformovaná žena důležitě ukazuje pomačkaný papír.

„Karabina je tu napsáno!“

Jeden cestující rychle otevírá batoh. „Tady máte horolezeckou karabinu.“ Nejinteligentnější osoba na celnici, bere předmět do ruky. Výraz její tváře dává každému vědět, že ani trochu netuší k čemu je určen.

Potom objevuje zámek. Mačká západku a konsternovaně poslouchá evakání. Přemýšlí: Spoušť to má, ale chybí hlaveň. To střilet nebude.

„Můžete, evak, pokračovat, evak, dále, evak,“ vydává příkaz k odjezdu.

Horolezcům dochází, že prohlídka měla objevit zbraň a přinést uniformám nové prýmký. Ne-li dokonce medaili.

„Vlastně můžeme poděkovat za posezení v kiosku, tomu pitomecovi co do celního prohlášení napsal, že má sebou karabiny!“ pronese dobře naladěný Socha do hluku motoru, odjíždějícího autobusu.

*

*

*

Velký oplachtěný povoz, ověšený hrnci, kuchyňským náčiním a různými tretkami je tažen dvěma černými koňmi. Cikán s obřím knírem sedí na kozlíku a vybízí krásná zvířata k větší rychlosti. Za ním sedí cikánka. Její oděv hraje všemi barvami spektra. Zlaté prsteny, náušnice a náhrdelník jak od Tifaniho, nemůže chybět. Kupa špinavých dětí vyhlíží nad zadní bočnicí. Po stranách silnice probíhá v krámcích uložených na zemi výměňý obchod. Kus za kus. Pouze výjmečně někdo platí papírovými bankovkami. Mají vysoké číslo, ale nízkou hodnotu. Jsou kvalitou podobné novinovému papíru, pomačkané, potřhané a ohmatané. V místech kde byly přeloženy, již zmizel potisk.

Pohled, jaký se nevidí po celé Evropě. Leč, nemylme se. Autobus plný horolezců zastavil v malém Rumunském městečku. Jmenuje se to zde Bucegi. Tyčí se nad ním vysoké hory. Hluboké lesy skrývají rozlehlá údolí. Vyčnívají z nich skalnaté útesy. Zítra se na ně vyhnou nažhavení Čeští lezci.

„Ta cesta co si vystoupáme, je v průvodci klasifikována za pět v horské klasifikaci. Nákres ukazuje, že to bude pohodové lezení,“ říká Socha v sedm hodin ráno druhého dne. Na zádech má kleteř plný lezeckého materiálu. Stoupá kamenitou cestou vzhůru ke skalám. Horský vzduch je provoněn lesem a raním chladem.

„Aspoň se na něčem lehčím v poklidu rozlezeme,“ libuje si Ragy.

Kamenitý žleb, kterým jdou vzhůru je hluboce zaříznut do úbočí. Občas jsou v něm kolmé kaskády po kterých stéká voda. Vyžadují trochu lezecké techniky a místy jsou docela těžké. Každým krokem je městečko pod nimi menší. Později se ztratí úplně.

„Tady budeme traversovat pod nástup,“ ukazuje Socha do úbočí.

„Jak to uděláme?“ diví se Ragy. Hledí na travnatou stěnu o sklonu sedmdesáti stupňů. Je protkána vodorovnými baladachýny vysoké trávy. „Vždyť tady není skála!“ překvapil se.

„Na spodní trs trávy se postavíš a té převislé nahoře se budeš držet,“ ozve se mu v odpověď.

Hoši postupují popsanou technikou dále. Zanedlouho mají pod nohama kolmou zeď. Ubíhá hluboko dolů.

Stojím na drnech, rukama se držím trávy, pod zadkem hlubina, to nám to pěkně začíná, říká si Ragy. Jeho kolega zatím studuje průvodce. Ukazuje na tmavou skálu, nahoře nad dvoudélkovou plání, porostlou drobnou zelení.

„Tam se musíme dostat.“

„Říkáš, že polezeme travičku, která drží malé kamínky o sklonu sedmdesát až osmdesát stupňů!“ kótká Ragy překvapeně.

Na takovou podivnost se hoši musí navázat. Jediné jištění

je na skromných keřích, které občas vyražejí z té hororové louky. Díky za ně, slouží také za chyty. Jen by jich mělo být více. Vylepšit bezpečnost prostě nestačí. Po dvou délkách jsou konečně pod skálou. Teprve zde začíná opravdové lezení.

Při kontrole před nástupem nic nesouhlasí s průvodcem. „Mám podezření, že náš výstup je za rohem,“ říká Socha ustaraně, protože se nelze vrátit. „Ale určitě se tu chodí, uvidíme jak to bude vypadat po první délce.“

Nezdržuje se, rovnou stoupá vzhůru. Dostává se na štand a posílá lano pro kletry. Visí asi tři metry od stěny. Musí ho rozhoupat, aby na ně spolulezec dosáhl. Převíslá pětka? To ani náhodou, bude to spíš za písmenko v horské klasifikaci, mumlá si Ragy. Sleduje batohy jak stoupají vzhůru. Po bagáži přichází na řadu také. Dostává se až do malé jeskyňky kde je postupový bod. Je to dobré, jsou tu známky lidského pobytu. Socha se zaujme papírem zastrčeným do úzké škvíry. Bere ho do ruky, rozevívá a čte. „Mám dvě novinky, jednu dobrou, druhou ještě lepší,“ směje se.

„Tak mne nenapínej,“ hučí kolega.

„Za prvé, někdo tu zapomenul popis cesty, za druhé to nejlepší. Polezeme jednu z nejtěžších věcí co tady mají!“

„Takový zprávy si strč za klobouk, kde je ta pohodička, kterou jsme si slibovali,“ vrčí Ragy. „Jediné co mne uklidňuje, bude to pivo co dali kluci chladit pod vodopád.“ Socha ihned zareagoval. „Dnes musíme vypít všechny tři sudy. V tom vedru by se mohlo všechno zkazit. Klukům jsem řekl, aby na nás počkali.“

Nedá se nic dělat. Zpátky cesta nevede. Jde to jenom vzhůru. Hoši se soustřeďují a postupují dál. Ve shodě s nalezeným nákresem. Tentokrát vše souhlasí. Nejde to

však příliš rychle. Nelehké lezení nelze přejít šmahem. Na vrchol se dostávají až za šera. Tady je čeká náhorní rovina. Pasou se na ní krávy. Když tu před nedávnem byl Stříbrňák, vyprávěl na Hradě poznatek: „Vylezl jsem nahoru, čekám opuštěné návrší a místo toho šlápnu do kravského hovna!“

Postupují po náhorní rovině až do místa, odkud je kolmo pod nimi, vidět tábor. Mezitím padne tma. Různobarevné stany hluboko pod nimi, osvětluje ohniště. Skupinka malinkatých lidiček cosi vleče na světlo. Předmět má charakteristický tvar. Vítězoslavný řev se nese podél stěny vzhůru.

„Sakra, oni otvírají sud piva. Při tom jsme se domlouvali, že na nás počkají,“ Socha se mračí. „To je zrada! Musíme rychle dolů, než nám to vypijou.“

Sestup vede kolmým žlebem. Lezci si berou čelovky a slézají stupeň za stupněm.

V první třetině přestává svítit čelovka Sochovi. Ragymu svítila déle, ale v polovině se poroučela také. Ocítají se v temném pytli a řídí se jen po hmatu. Netuší jaký terén je pod nimi. Právě se dostali nad úsek, který se nedá slézat. Tady musí založit slanění.

Socha připomíná zážitek z loňského roku. Po lezení v Alpách sestupovali k zemi až narazili na zdánlivou náblížku. Slézali za tmy a těšili se, jak se brzy dostanou do sucha a tepla. Skončili pouhých šedesát metrů nad táborem u převislé kolmé zdi, která se nedala slézt. Neměli tak dlouhé lano a museli se vrátit. Zastihla je noc, kterou přečkali zoufalým bivakem v mokru a větru. Vzpomínka ho donutí k povzdechu: „Doufám, že se to nebude dnes opakovat.“

Tady, ale něco takového nehrozí. Z místa kde nyní jsou je

opět vidět osvětlené tábořiště. Ozývá se z něj nová vlna velkého řevu.

„Narážejí druhý sud, oni nám to vypijou,“ nešťastně lkají lezci.

Přidávají na rychlosti, ale zkuste si slanit do naprostého neznáma. Jenom jednu délku, ale není vidět naprosto nic. Založit a stáhnout lana zabírá čas. Potom znovu slézání. Má to však jednu výhodu, nevidí ve tmě, jakou propast mají pod sebou. Další vlna šíleného řevu proniká až k nim.

„Narážejí poslední sud,“ šeptá zklamáný Ragy.

„Jsme už skoro dole, když to vezmeme během, tak na nás snad trochu zůstane,“ pronáší Socha nevěřicným tónem a vyráží vpřed jako závodník.

*

*

*

„Co tady máte nejtěžšího?“ otázal se Socha. V Rumunsku se na technické cestě rozlezl. Rozhodl se, že v Bulharsku na Vrace nebude troškařit. Stál na tábořišti, které tu po příjezdu založili. Hleděl na místní chloubu. Vápencová centrální stěna má skoro 600 metrů. Ipozantně padá do údolí kolmými zdmi, které nádherně září ve věčném Bulharském slunci. Vyhlížejí, jakoby vyrůstaly přímo ze střediska místních horolezců. Kouzlo lezeckého zátiší působí na každého. Kdokoli se tam ocitne, okamžitě se nažhaví a zatouží vyrazit vzhůru.

„Orlovec je těžká diretisima přímo uprostřed masivu,“ odpověděl Veslin. Bulharský horolezec a místní znalec. Dnes už nemohl lézt, jeho kariéru zastavilo těžké srdeční onemocnění.

„Moc pěkný název, budeme jak orlové“ ožil Socha. „Máš nákres?“

Když se před ním mapka ocitla, ponořil do ní nos. Prostudoval ji velmi důkladně. Potom přistrčil papír před

Ragyho. „Zajímavá trasa, musíme si ji dát!“ řekl nekompromisně.

„Beru si jen litr vody,“ řekl Ragy, když si prohlédl plánek výstupu.

„Možná bychom měli vzít víc,“ varoval Socha.

„V životě jsem tolik vody najednou nevypil. Brrr! Bude mi to stačit,“ otrásl se spolulezec.

„Dobrá, taky vezmu jen jednu lahev.“

Druhý den, hned po ránu po ránu nastoupili pod masiv. Dohodli se, že Socha cestu vyvede. Ragy z důvodu urychlení vezme všechny potřebné věci do batohu. Bude lézt s nutnou zátěží jako jsou potraviny, voda a náležitosti k návratu. Odpadne zdlouhavé tahání kletrů. Takové uspořádání se projevilo pozitivně. Hned od začátku metry začaly plynule a bez problému ubíhat. Až na jednu podstatnou záležitost, kterou podcenili na začátku – tekutiny. Při konzultaci před lezením dospěli k závěru, že výstup udělají bleskem. Dříve než na nás přijde žízeň, budeme zpátky! Stává se málokdy, že se předpoklady, beze zbytku vyplní.

Slunce se jim opřelo do zad. Žhnulo po celou dobu výstupu. Zarylo se i do skály. Podél kolmé stěny stoupal horký vzduch, jako v udírně. Vysušení lezci museli od začátku vodou šetřit. Mohli si dát po každé délce, pouze skromný loček.

„Sakra, já mám stále před očima orosenou sklenici s pivem, místo toho mi do očí teče pot,“ klel Ragy.

„Zítra půjdeme do města. V hospodě si strádání pořádně nahradíme,“ těšil se Socha.

Namáhavé lezení a vedro udělalo své. Lezci si připadali jako důkladně vyuzení slanečci.

Když dolezli na vrchol, zbylo každému asi dvě deci vody.

Vypili ji na ex, ale byli tak vyprahlí, že jim to vůbec nepomohlo. Rychle nastoupila tma. Přinesla trošičku chládek, ale žízeň neztlumila. Sestupovali kamenitou cestou do údolí. Klopýtali a padali.

„Změnil jsem názor, tady nám nepomůže pivo, já sním o vodě. Představ si bystřinu se studenou a průzračnou vodou,“ bájil Ragy. „Ponořím se do ní a ještě ji budu pít!“

„Já taky nemyslím na pivo, ale na vodu. Vzadu na horolezeckém domě mají přívod. Dám si ho do pusy a napustím se jako tanker,“ pravil Socha.

Poslední metry jim připadaly nekonečné.

Když v temných zákoutích zadního traktu budovy našli vodovodní kohoutek, měli obavy, že nic nepoteče. Naštěstí se tak nestalo. Konečně se mohli dosyta napít. Nechali přívod otevřený. Chvillemi si dali loček, nebo jen poslouchali erčení životodárné tekutiny. Do tábořiště by došli za pět minut, ale nedokázali místo opustit. Hodinu hleděli na proud, jenž se roztríkoval po kamenech. Připadal jim jako zázrak.

*

*

*

Ráno se probudili do dne, jež teplotou předešel předchozí. Teploměr na horolezeckém středisku ukazoval 45 stupňů Celsia. Místní lidé tvrdili, že i na ně je to nezvykle vysoké vedro. Jít stoupat do stěn by dokázal jen naprostý pošetilec.

„Půjdeme do hospody,“ řekl Ragy.

„Ty už jsi zapomenu jak jsme si zamilovali vodu?“ rozesmál se Socha.

„Takovou lekei si budu pamatovat po celý život, ale huba se mi kroutí na pivo!“

„Mně taky!“

Podobně uvažovala většina dvojek. Do města se vypravila hromada lidí. Vznikl had, který se plížil podél všech míst, která poskytovala trochu stínu. Úlevu poskytovaly fontánky s pitnou vodou. Od sebe byly vzdálené, asi tři sta metrů. To představovalo pro evropany z mírného pásma mezní vzálenost, kterou byli schopni ujít v subtropických podmínkách. Bez napití a odpočinku.

U malých vodotrysků se vytvářely hloučky chlemstajících žíznivců. Každému v břiše žbluňkalo velké množství vypité vody, ale přiliš to nepomáhalo.

„Včera jsem vodu miloval a dnes jí mám plné zuby,“ ošival se Socha.

„Pivó já chci pivó,“ hulákal Ragy.

Před hospodou ve městě stál les slunečníků. Vedro pod nimi strašlivé, ale poskytovaly aspoň stín. Vidina chladivého nápoje vše přehlušila. Zdálo se, že se zadaří. Hoši celí natěšení přivolali číšníka. Hovor se odehrával ve zprzněné ruštině, prokládané českými výrazy s ruskou koncovkou.

„Prinositě nam bíra, dva půlitrošky.“

„My cto zděs, užé dólgo něznájem,“ pravil pingl. Přikyvoval si k tomu hlavou. Bulhaři vyjadřují nesouhlas přikývnutím a souhlas zavrtčím hlavy. V takových situacích to neuvěřitelně mate a rozčiluje. Oba hoši dosud věří, že pivo obdrží.

„Politrošky tože něznajem.“ přidal číšník a přikývl.

Co vlastně chce povědět? Hosté se trásli zlostí. „Tak prinositě zmrzlinoje, nanukoje ili moroženoje!“ Hlavně ne vodu ty blboune, mysleli si. Začínali tušit, že tu nedostanou nic. Zatracená Azie uprostřed Evropy, šlo jim hlavou.

„Tóže nět,“ pravil muž.

„A čevó zděs jest.“

„Nu, čaja i kofí. Tože vodý dajem. Vy chočete?“ Číšník vesele vrtěl hlavou. Vyjadřoval své ano záporem. Hoši nažbrundaní vodou z fontánek se otrásli.

„Já nevím co nám ten zatracenej člověk přinese,“ zlobí se zmatený Socha. „Jestli nám nabídne vodu, tak mu ji vyleju na hlavu!“

„Jak tady ty lidi můžou žít bez piva, proč tu dávno nevyhynuli?“ cedí mezi sevřenými zuby jeho komplic.

*

*

*

Na tábořiště někdo přinesl drb, že v nedaleké vesnici mají pivo. Včerejší vedro se od dnešního v ničem nelišilo. Nehybný vzduch je však umocňoval o řád výše. Pochybná informace, však vzbuzovala libé pocity.

„Co kdyby to byla pravda?“ řekl Ragy.

Kanešák okamžitě ožil. „Půjdeme tam!“

„Tomu nevěřím, že bude pivo v malé vesničce, když ho nemají ve městě,“ poznamenal Socha. Zcela protismyslně se začal chystat na cestu.

Zanedlouho tři žíznivci vyrazili. První kilometr procházeli pod nízkými keři, která poskytovaly minimum stínu. Horší situace nastala když šli podél silnice. Rostly tam asi po třiceti metrech mladé stromy. Jejich koruna se nestačila rozrůst, měla jen metr v průměru. Šli za sebou v rozestupech, aby se mohli střídavě po jednom, ukrývat do řídkého stínu. Potili se a těžce dýchali. Tři kilometry, se zdály být předlouhé.

Malá náves uprostřed vesničky měla hospodu, konzum a několik vzrostlých stromů. Pod nimi našli opravdový

stín. Kaneš se pokusil vstoupit do hostince. Zavřeno! Marně zalomcoval dveřmi. Nerozhodilo ho to a vešel do konzumu. Vrátil se po několika minutách se šibalským úsměvem na rtech. V ruce nesl velkou láhev ruského šampaňského vína.

„Ten obchod je úplně prázdný, nemají tu skoro nic,“ řekl rozladěně. „V mrazáku vidím Sovětskoje igristoje, tak jsem ho koupil.“

Během svého vyjádření zručně páčil korkovou zátku. Okamžitě vylétla s hlučným bouchnutím. Prodrala se listím, aby posléze spadla na prašnou cestu.

„Nechte to kolovat,“ předal víno Sochovi. Ten se potěšil, když zjistil, že je nápoj krásně studený. Láhev opsala pouhé dva okruhy a byla prázdná.

„V tom chladícím pultu mají ještě tři flašky,“ pravil Kaneš. „Co kdybychom je koupili, ať jim tu nezbuďte nic,“ navrhl Socha.

Jeho nápad hoši přijali s potěšením. „Vykoupíme obchod!“ Bulharští dědulové, kteří seděli nedaleko, pod loubím u chaloupky, překvapeně zvedli hlavy, když uviděli tři cizince vycházet z konzumu s láhvemi v rukách. Na tvářích jim vyrostl udivený výraz, jakmile začaly bouchat rychlé špunty. Takové povyražení tu měli naposledy před rokem o masopustu.

Cestou nazpět nikdo stín nehledal. Horolezci na vedro zapomenuli. Proráželi nehybný vzduch s hrdě vztyčenými hlavami.

Po návratu Ragy zabodoval. Vzpomenul na sestup po vylezené Centrální stěně, kde snil o průzračné bystřině ve které se bude válet. Okamžitě nápad realizoval. Poněchal na sobě všechno oblečení včetně tenisek a posadil se s večerí do říčky. Ešus položil na hladinu. Klidně pojídal

svůj příděl. Nevadilo mu, že si na něj ukazují a zalykají se smíchem. To bylo předčasné. Od té doby, po každém návratu z lezení, seděli ve vodě také. Rovněž ve všem, co na sobě právě měli.

*

*

*

Ragy odjížděl do zaměstnání na pracovní poradu. Pospíchal na vlak. Měl to našlapané a musel přidat do kroku. Překvapilo ho, že v tom velkém kalupu ho začal předbíhat malý šlachovitý mužiček. Cupital jak myška. Podíval se na Ragyho, hlavou vyvrácenou ze své malé výšky. Měl velmi důležitý výraz tváře. Číšela z ní odpovědnost.

„Jdeš tam taky?“ otázal se.

„Taky?“ odpověděl Ragy otázkou. Muže neznal, předpokládal, že byl osloven pro své povolání.

Z přílehlých vesnic ho všichni znali, jako veterinárního pracovníka. On však nemohl pamatovat každého.

„Já mám doma tři,“ oznámil muž starostlivým tónem.

„Hé...Uhm,“ pravil Ragy zmateně. Netušil o co se jedná. Lovil v paměti, ale neznámého nikam nezařadil.

„Mám manželku a dvě dcery, kolik toho máš ty?“ pravil neznámý.

„Uhm,“ ozval se rezignovaně Ragy. Najednou si uvědomil odkud muže zná. Jméno nevzpomenul, ale poznal, že se jedná o staršího, neaktivního člena horolezeckého oddílu. Seznámil se s ním při události Posledního slanění.

V tom okamžiku se právě přihnali ke drogerii. Stála před ní fronta tmavě oblečených žen. Skupina nevědomky předváděla průměrnou šed' žití v socialistickém zřízení.

Asi mají nějakou voňavku či něco podobného, řekl si

Ragy. Zástupy lidí před obchody jsou v zemích Ruských vazalů běžné. Nestojí za pozornost. Pokračoval dál. Doba odjezdu vlaku se rychle přibližovala.

Jeho společník se zastavil. „Ty nejdeš nakupovat?“ otázal se překvapeně.

„Ne, já uháním na nádraží. Ani nevím co prodávají!“ utrousil Ragy v běhu.

„Přece vložky! Dámský vložky! Sakra!“ pravil ustaraný človíček a zařadil se na konec fronty. Jediný, malý velký muž v zástupu žen. Tolik doufal, že nebude sám.

Neuplynul ani týden. Dav před drogérií stál znovu. Tentokrát byla pohlaví zastoupena na střídačku. Pul na pul. Přivezli kondomy!

*

*

*

V

centrálním skaláku je malá pětimetrová věžička. Spíše je to balvan. Vypráví se o něm legenda. Ta sdělovala, že to původně byla nejvyšší a nejhezčí skála. Posmívala se svým menším družkám. Neustále se chlubila svojí krásou. Hotová pyšná princezna. Pánbíček se na její pýchu nevydržel dívat a potrestal ji. Obklopil ji bahnem. Vznosná věž se do něj pomalu potápěla. Zůstal nakonec jen balvan, který býval její hlavou. Trochu bahna jej dodnes obklopuje. Vznikl Bažináč. Generace starších Českých horolezců jej pojala jako povinný klíč k lezení ve Skaláku. Když se objevil nováček musel na něm svoji zdatnost prokázat. Dnes, bohužel historiku neznají houfy lidí, kteří sem přijedou lézt na sobotu a neděli. Mnohdy nic neví, ani mladíček z blízkého okolí. Asi by se divil, kdyby ho nějaký starý a šedivý oddílový vlk kopnul do zadku a k tomu dodal: Nebyls na Bažináči, tak tu nemáš co

pohledávat! Snad jediný kdo se snažil místní tradici udržovat a podporovat byl Socha.

Částečně pro hezskou legendu, nebo jen pro dobrý boulderink a legraci, vznikla na Bažináč celá řada cest. Naštěstí je docela nepřístupný. Proto není zdolání vyloženě zadarmo. Velkou parádou je „Klačková cesta.“

V hladké stěně je několik dírek. Lezec si vezme dva klacky, vkládá je do děr a postupuje vzhůru.

Před léty přijel do Čech na návštěvu ke svým přátelům, jeden z nejlepších slovenských horolezců. Obratný technik, odvážný lezec. Zkušený muž měl za sebou celou řadu prvovýstupů v Tatrách. Navštívil i různé zahraniční oblasti. Všude se mu dařilo. Skalpy přibývaly.

Čeští kamarádi ho provedli celým skalním městem. Ukázali mu nejhezčí věže a nejtěžší cesty. Na závěr všichni zakotvili na Hradě. Hovořilo se o největších vychytávkách o nových technikách, prvovýstupech a lezcích. Piva byla prokládána rumem. Malej je velkej a podobně. Potom někdo vzpomenu na Legendu.

„Jestli si chceš zítra s námi něco vylézt, budeš se muset podívat nejdřív na Bažináč.“

„Tárátě pětimetrový kameň? Na ozaj to nebude taký problém, vietě aké výstupy som robil v Tatrách“ pronesla opilá slovenská hvězda.

Čechům se ta věta nelíbila: „Jak nevylezeš, už tě sem nepustíme!“ varovali.

Nad rozumem načatého jedince převládla hrdost: „Vietě čo chalani? Zajdēm tam teraz!“

Ozval se velký souhlasný halas. Každý byl nadšený: „Objednáme další rundu a vyrazíme.“

Zanedlouho stála pod skálou rozjařená horda lezců. Všichni hleděli na slovenského práskače. Opilý jak zákon

káže, učinil v tom stavu několik pokusů, vyškrábat se nahoru. Žádná cesta ho však nepustila. Pokaždé se svalil jak pytel brambor.

Nešťastný muž seděl na zemi. Naříkal, málem se slzami v očích: „Oni ma nepustí do Skaláku, nědal som Bažináčce.“

*

*

*

Snad každý horolezec ve svých nejranějších začátcích přečetl Kuchařovu knihu Deset velkých stěn. Dodávala sílu a vědomí, že lze splnit nejtajnější sny. Její autor se stal živoucím symbolem úspěšného lezce. Nikdy se nepovyšoval nad své okolí. Mohl za ním přijít každý, kdo chtěl poradit nebo si pohovořit o jeho zkušenostech. Socha se chtěl vypravit do Alp vylézt si na Mordwand. Pro nezavěšené, jedná se o horu Eiger a její severní stěnu - Nordwand. Pro velký počet obětí, byla takto přejmenována. Kuchař měl stěnu za sebou a Socha se za ním vydal, získat pár poznatků. Po krátkém rozhovoru se dostal k zásadní otázce, která ho zajímala. V dolní třetině trasy je traverz o kterém se říká, že po jeho přechodu se už nelze vrátit. Lezec prý musí vylézt nahoru nebo zemřít.

„Je to pravda, že po přelezání toho traverzu v polovině výstupu se už nedá dostat ze stěny nazpět?“ otázal se.

„Co se bojíš, vždyť jseš z písku!“ odtušil zkušený bard.

Řekl tím všechno. Dobří lezci vyrostli na pískovcových skalách, umějí zdolat nejtěžší věci a v každé situaci si poradí. Tady ve Skaláku získala zkušenost celá řada známých prvotřídních lezců. Odtud pochází i Rákoska. První písař a Čech, který přelezl nejvíce Himalájských osmitisícovek. Jediný člověk na celém světě, který byl dvakrát na vražedné K2. Radan, starý mistr, jednoduše

vyjádřil svou důvěru v znalost člověka, který získal své zkušenosti na pískovci. **Vždyť jseš z písku!**

Socha se svým spolulezcem, nakonec udělal první přelez Harlinovy cesty. Je to diretisima severní stěny Eigeru, považovaná za extrémní výstup. Vylezli ji američtí horolezci. John Harlin bohužel při prvovýstupu zahynul. Trasa byla nazvána po něm.

Ragy byl členem stejného oddílu jako Radan. Běžně se s ním setkával a pokaždé ho uctivě pozdravil. Vážil si jeho zkušeností a znalostí. Mistr odpovídal, tak jako každému běžnému členu. Neprojevil větší zájem. Pochopitelně! Znal jen výrazné oddílové hvězdy. Stav se změnil až po návštěvě řecké Meteory. Oba byli účastníky zájezdu do této lokality. Starších lezců tam byla celá skupina. Trochu nadávali na spaní ve stanu. Hrbolatá zem je tlačila do zad. Zdálo se, že někteří netábořili celá léta. Ale vzali vše sportovně a užívali si.

Meteora je známa svými obrovitými věžemi o výšce kolem tří set metru. Na některých se dodnes nacházejí pravoslavné kláštery. Snad každý je viděl v televizi. Technické lezení je lahůdkou pro každého. Staří pánové oprášili své dovednosti. Přelézali nelehké cesty jako za mlada. Libovali si a nadšeně sledovali mladší lezce. Nezůstávali za nimi pozadu.

Ragy byl ve dvojce s Pštrosnerem. Liberečák asi o deset let mladší. Seznámili se až v autobusu. Poctivě se po každé cestě střídali ve vedení.

Několika pánům ze staré školy se povedl výstup na jednu věž velmi fikanou cestou. Patřila mezi vyhlášené věci a hovořilo se o ní s úctou. Následující den byl Ragy na řadě do čela. Bylo rozhodnuto, že nemohou vynechat opěvovanou lahůdku. Hned po snídani se sbalili a vyrazili